

Wet geluidhinder

Ontwerpbesluit Hogere waarde

Locatie: Herensingel 27G
Plaats: gemeente Leiden

Datum ontwerp besluit: 20 december 2013

Omgevingsdienst West-Holland
Postbus 159
2300 AD Leiden

Bezoekadres:
Schipholweg 128
2316 XD Leiden

Tel.: 071 – 408 31 00
Fax: 071 – 408 31 01

E-mail: info@odwh.nl
http: www.odwh.nl

Besluit namens het college van burgemeesters en wethouders van Leiden.

1. ONDERWERP

De gemeente Leiden heeft een verzoek ontvangen voor de realisatie van appartementen ter vervanging van een bestaand gebouw aan de Herensingel 27G te Leiden. Voor het plan genaamd "Herensingel 27G" wordt het bestaande bestemmingsplan aangepast. Middels een omgevingsvergunning voor een ruime afwijking van het bestemmingsplan (artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3° Wabo) worden in totaal 24 nieuwe appartementen gerealiseerd.

Ten behoeve van dit plan heeft akoestisch adviesburo Schoonderbeek en Partners¹ een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat de voorkeurswaarde voor het wegverkeerslawaai, zoals bedoeld in artikel 82 van de Wgh, ten gevolge van het verkeer op de Herensingel en de Kooilaan op de gevel van een aantal van de nieuw te realiseren appartementen zal worden overschreden.

Hieronder is beoordeeld of voor het plan vanwege wegverkeerslawaai een hogere waarde kan worden vastgesteld. Als blijkt dat een hogere waarde kan worden vastgesteld binnen het kader van de Wgh volgt hieruit dat er voor wat betreft het aspect wegverkeerslawaai een acceptabel woon- en leefklimaat gewaarborgd is.

2. BEOORDELINGSKADER

In de Wgh zijn normen opgenomen voor de toelaatbare geluidsbelasting van (toekomstig) wegverkeerslawaai ter plaatse van gevels van geluidsgevoelige bestemmingen. In de Wgh wordt daarbij uitgegaan van een voorkeurswaarde (hoogste toelaatbare geluidsbelasting zoals bedoeld in artikel 82 van de Wgh) en een maximaal toelaatbare geluidsbelasting (hogere geluidsbelasting dan de genoemde voorkeurswaarde zoals bedoeld in artikel 83 van de Wgh).

Een geluidsbelasting onder de voorkeurswaarde is zonder meer toelaatbaar. De effecten van geluid worden dan aanvaardbaar geacht. Een geluidsbelasting hoger dan de maximaal toelaatbare geluidsbelasting is niet toelaatbaar. In het gebied tussen de voorkeurswaarde en de maximaal toelaatbare geluidsbelasting is de geluidsbelasting alleen toelaatbaar na een afwegingsproces (procedure hogere waarde).

Als blijkt dat bij geluidgevoelige bestemmingen de geluidsbelasting de voorkeurswaarde overschrijdt, moet overwogen worden of een hogere waarde kan worden vastgesteld. De voorkeurswaarde ter plaatse van de gevels van de appartementen vanwege wegverkeerslawaai bedraagt 48 dB. Voor appartementen binnen de zone van binnenstedelijke wegen geldt een wettelijke maximale grenswaarde van 63 dB. Betreft het vervangende nieuwbouw dan geldt een maximale grenswaarde van 68 dB. Dit plan kan worden beoordeeld als binnenstedelijke nieuwbouw waarbij een maximale grenswaarde van 63 dB geldt.

Naast de eisen die de Wgh stelt aan de gevelbelasting stelt het Bouwbesluit eisen aan het toelaatbare binnenniveau in een woning of een andere geluidgevoelige bestemming. In deze situatie betreft het nieuwbouw en geldt een binnenniveau van 33 dB. Uit het akoestisch onderzoek is gebleken dat dit binnenniveau ook het uitgangspunt is.

Artikel 110a, lid 5 van de Wgh bepaalt dat het vaststellen van een hogere waarde voor geluid slechts plaatsvindt, indien geluidsreducerende maatregelen onvoldoende doeltreffend zijn dan wel

¹ Rapport "Bouwplan aan de Herensingel 27 in Leiden", 12 december 2013 kenmerk 20120449.R01a

overwegende bezwaren ontmoeten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard.

Het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst West-Holland heeft een hogere waardenbeleid vastgelegd in de 'Richtlijnen voor het vaststellen van hogere waarden Wet geluidhinder, herziene versie 2013', van 4 maart 2013. In deze Richtlijnen zijn een aantal specifieke voorwaarden en criteria vastgelegd waaraan een hogere waarde wordt getoetst.

3. OVERWEGINGEN

Algemeen

Bij de keuze van maatregelen om de geluidsbelasting te verminderen moet rekening worden gehouden met diverse aspecten. Verschillende opties worden beoordeeld op het effect. De mogelijkheden om de geluidsbelasting vanwege een weg te verminderen zijn onder te verdelen in:

1. bronmaatregelen, zoals beperking van (een deel van) het verkeer, het verlagen van de toegestane snelheid en het toepassen van stillere wegdekken;
2. overdrachtsmaatregelen, zoals geluidsschermen of -wallen of afstandsvergroting;
3. ontvangersmaatregelen (op woningniveau), zoals woningisolatie.

Om de leefomgevingskwaliteit zoveel mogelijk te behouden wordt eerst gekeken naar bron- en overdrachtmaatregelen en daarna naar maatregelen op woningniveau. Maatregelen op woningniveau hebben uitsluitend betrekking op het geluidsniveau binnen een woning en niet ter plaatse van de gevels. Deze maatregelen komen pas ter sprake nadat een hogere geluidsbelasting dan 48 dB ter plaatse van de appartementen is vastgesteld.

Beschrijving bouwplan

Het plan ligt aan de noordzijde van de Herensingel op enige afstand ten westen van de Kooilaan en vormt een aan één gesloten geheel met naastgelegen gemengde bebouwing. Het plan betreft een oud industrieel pand wat diende als wasserij en stomerij. Het bestaande gebouw wordt gesloopt en wordt vervangen door een pand met drie woonlagen waarin (tweekamer)appartementen gerealiseerd worden. Het gebouw heeft bebouwingshoogte van ongeveer 10 meter.

Toetsing

Geluidsbelasting ten gevolge van wegverkeerslawaaï

In het akoestisch rapport is de geluidsbelasting vanwege alle relevante wegen met aftrek van de wettelijke correctiefactoren, ter plaatse van de gevels van de nieuwe appartementen inzichtelijk gemaakt.

Uit het akoestisch rapport blijkt dat, de voorkeurswaarde van 48 dB als gevolg van de Herensingel en de Kooilaan ter plaatse van de appartementen wordt overschreden met respectievelijk maximaal 15 dB en 2 dB. De gevelbelasting bedraagt ten hoogste 63 dB, inclusief aftrek conform art 110g Wgh als gevolg van de Herensingel. Als gevolg van de Kooilaan bedraagt de gevelbelasting maximaal 50 dB, inclusief aftrek conform artikel 110g Wgh. De wettelijke maximale ontheffingswaarde van 63 dB voor binnenstedelijke nieuwbouw wordt hiermee niet overschreden. De maximale richtwaarde uit de richtlijnen hogere waarde van 58 dB wordt wel overschreden vanwege de Herensingel.

In het akoestisch rapport zijn verschillende geluidbeperkende maatregelen beschreven op hun effect op de gevelbelasting van de woning. Hieronder zijn de maatregelen beoordeeld op hun effect.

Beoordeling

A. Toetsing Wet geluidhinder.

Bronmaatregelen

Vervanging van het asfalt op de Herensingel door stiller asfalt bijvoorbeeld door een dunne deklaag B heeft een reductie van circa 3 dB tot gevolg. Daarmee wordt de voorkeurswaarde nog steeds overschreden. Als over een afstand van 100 meter het asfalt wordt vervangen kost dit zo blijkt uit het akoestisch onderzoek €45.000,-. Voor 12 appartementen ligt dit bedrag significant hoger dan wanneer geluidsreducerende maatregelen in de gevel worden toegepast. Het toepassen van stil asfalt is derhalve niet doelmatig. Een andere mogelijke maatregel is het beperken van de verkeersomvang, de snelheid of wijziging van de samenstelling van het verkeer.

Het betreft hier één van de ontsluitingswegen van Leiden waarvoor, in het kader van dit project, geen wijziging van het aantal voertuigen of de samenstelling is door te voeren.

Het vervangen van het wegdektype op de Kooilaan door een stiller type asfalt zoals een dunne deklaag kan er wel voor zorgen dat als gevolg van deze weg voldaan wordt aan de voorkeurswaarde. Echter worden de appartementen op basis van het Bouwbesluit geïsoleerd op een binnenwaarde van 33 dB. Daarbij wordt rekening gehouden met de gecumuleerde gevelbelasting, de gevelbelasting van alle wegen tezamen. Voor de appartementen bedraagt dat maximaal 68 dB (exclusief aftrek conform art 110 Wgh). De gevelwering van de woningen bedraagt dan 35 dB. Hiermee zijn de woningen voldoende beschermd tegen de geluidsbelasting die de Kooilaan maximaal veroorzaakt. Wijzigen van het wegdek voor een tiental woningen in dit plan is dan financieel onaantrekkelijk.

Het treffen van bronmaatregelen staat niet in verhouding tot de omvang van het bouwplan.

Overdrachtsmaatregelen

De realisatie van een scherm ter reductie van het geluid afkomstig van de Herensingel stuit op stedenbouwkundige bezwaren. Stedenbouwkundig is dit niet wenselijk aangezien zich hier een trottoir bevindt. Het vergroten van de afstand tussen de Herensingel en de appartementen is niet mogelijk omdat daarvoor niet genoeg ruimte is om het plan te realiseren.

De conclusie is dat het treffen van verdergaande overdrachtsmaatregelen geen reële optie is.

Ontvangermaatregelen

Bij het ontwerp van de appartementen is rekening gehouden met de gecumuleerde gevelbelasting als gevolg van de Herensingel en de Kooilaan en alle overige relevante wegen nabij het plan. Deze gecumuleerde gevelbelasting bedraagt 68 dB exclusief aftrek conform artikel 110g Wgh. De appartementen zullen voldoen aan de voorwaarden (33 dB binnenniveau) uit het Bouwbesluit voor nieuwbouw.

B. Toetsing beleid van de Omgevingsdienst West-Holland.

In het beleid voor het vaststellen van een hogere waarde is vanwege wegverkeerslawaai een aantal criteria opgenomen. Indien het verzoek aan een van deze criteria voldoet, is er geen bezwaar tegen het verlenen van de hogere waarde. Daarnaast zijn in het beleid een aantal voorwaarden opgenomen waaraan het plan moet voldoen.

Toetsing criteria

Een van de criteria voor het verlenen van een hogere waarde is dat de woningen ter plaatse gesitueerd worden als vervanging van de bestaande bebouwing (criterium 4). Aan dit criterium wordt voldaan.

Toetsing voorwaarden

De hoogst berekende geluidbelasting bedraagt 63 dB inclusief aftrek conform art. 110g Wgh als gevolg van de Herensingel. Wanneer de gevelbelasting hoger is dan 53 dB gelden op basis van het hogere waarden beleid tevens aanvullende voorwaarden. Appartementen met een dergelijke gevelbelasting dienen een geluidluwe zijde te hebben, eventuele buitenruimtes moeten geluidluw worden gerealiseerd en verblijfsruimten mogen niet aan de meest belaste gevel worden gesitueerd tenzij stedenbouwkundige en of financiële redenen dit nodig maken. Twaalf van de 24 appartementen voldoen niet aan deze voorwaarden.

Tevens wordt ter plaatse van deze 12 appartementen de maximale richtwaarde uit het hogere waarde beleid van de Omgevingsdienst West-Holland van 58 dB voor wegverkeer overschreden. De realisatie van het plan is alleen mogelijk als goed gemotiveerd wordt afgeweken van de richtlijn hogere waarde. De gemeente Leiden voert daarvoor de volgende argumentatie aan:

- Er is in Leiden behoefte aan dit type woningen (voor werkende jongeren/starters) en de te realiseren woningen voldoen aan de toetsingscriteria uit het woonbeleid, zoals kwaliteit, doelgroepen en toekomstbestendigheid;
- De rooilijn en de bouwhoogte van het appartementencomplex wordt teruggelegd en vindt grotendeels aansluiting op de belendingen;
- De wijziging van bedrijfsdoeleinden naar wonen past in de ontwikkeling die eind 19e eeuw is ingezet. Het terug laten komen van de sprong in de rooilijn is een mogelijkheid om de geschiedenis van de plek te gebruiken voor de nieuwe ontwikkeling;
- Het bouwplan voldoet aan de maximaal toegestane breedte (zoals is neergelegd in de wijzigingsbevoegdheid, artikel 25 lid 4 van het bestemmingsplan), zodat de monumentale schoorsteen weer zichtbaar wordt vanaf de Herensingel;
- Als gevolg van het aanhouden van de breedtemaat van 25 meter is er nu een visueel voldoende brede ruimte aan de zijde van de Niek Engelschmanstraat open gehouden voor een ruimtelijke openheid van de steegruimte en het in stand houden van voldoende zichtlijn op de schoorsteen vanaf de Herensingel;
- Er zijn geen ecologische belemmeringen voor de uitvoering van het plan.

Na toetsing aan de Wet geluidhinder en de Richtlijnen is gebleken dat met de voorgestelde maatregelen een acceptabel leefklimaat ter plaatse van de appartementen kan worden bereikt.

4. PROCEDURE

De gemeente is bevoegd gezag voor het vaststellen van voorliggend hogere waarde besluit. De Omgevingsdienst West-Holland voert de milieutaken uit namens de gemeente Leiden. De taken en bevoegdheden van de Omgevingsdienst zijn vastgelegd in de Regeling Omgevingsdienst West-Holland en het daarbij behorend mandaat. Deze regeling is op te vragen bij de Omgevingsdienst.

In de Wgh is bepaald dat bij de totstandkoming van deze beschikking afdeling 3.4 van de Awb (de uniforme openbare voorbereidingsprocedure) van toepassing is. Deze procedure bevat bepalingen over onder meer het bekend maken van het ontwerp van de beschikking, het ter inzage leggen en inzien van stukken, het naar voren brengen van zienswijzen en de beslistermijn.

Daarnaast bepaalt de Wgh dat de procedure voor een hogere waardenbesluit gekoppeld is aan het bijbehorende ruimtelijk besluit.

Het ontwerpbesluit hogere waarden wordt tegelijkertijd met het bijbehorende ontwerp-ruimtelijk besluit gedurende zes weken ter inzage gelegd.

Nadere informatie over dit onderwerp is opgenomen in onder andere de kennisgeving bij het ontwerp besluit.

5. CONCLUSIE

Voor de realisatie van de appartementen zijn binnen het plan Herensingel 27G te Leiden 23 hogere waarden noodzakelijk. Maatregelen om de geluidsbelasting tot de voorkeurswaarde terug te dringen zijn onvoldoende doeltreffend dan wel ontmoeten overwegend bezwaren van verkeerskundige, landschappelijke en/of financiële aard.

Op verzoek van de gemeente Leiden wordt op steekhoudende wijze afgeweken van de maximale grenswaarde van 58 dB uit het hogere waarden beleid van de Omgevingsdienst. De gemeente Leiden stelt in dit geval stedenbouwkundige belangen boven de voorwaarden uit de richtlijnen hogere waarde. Dit wordt acceptabel geacht aangezien sprake zal van een binnenniveau van 33 dB.

BESLUIT

Gelet op de Algemene wet bestuursrecht en de Wet geluidhinder besluiten wij voor respectievelijk 12 en 11 appartementen binnen het plan Herensingel 27G vanwege de Herensingel en de Kooilaan hogere waarden vast te stellen. De ten hoogst toelaatbare geluidsbelastingen op de onderstaande waarneempunten zoals opgenomen in het akoestisch rapport bedragen:

Naam	Omschrijving	Hoogte (in m)	Weg	Waarde L_{den} in dB*	aantal appartemen ten
0	Appartement 1	1,5	Herensingel	63	1
1	Appartement 2	1,5	Herensingel	63	1
3	Appartement 3	1,5	Herensingel	63	1
5	Appartement 4	1,5	Herensingel	63	1
0	Appartement 9	4,5	Herensingel	63	1
2	Appartement 10	4,5	Herensingel	62	1
4	Appartement 11	4,5	Herensingel	62	1
6	Appartement 12	4,5	Herensingel	62	1
0	Appartement 17	7,5	Herensingel	62	1
2	Appartement 18	7,5	Herensingel	62	1
4	Appartement 19	7,5	Herensingel	62	1
6	Appartement 20	7,5	Herensingel	62	1
1	Appartement 2	1,5	Kooilaan	49	1
3	Appartement 3	1,5	Kooilaan	49	1
5	Appartement 4	1,5	Kooilaan	49	1
0	Appartement 9	4,5	Kooilaan	49	1
2	Appartement 10	4,5	Kooilaan	49	1
4	Appartement 11	4,5	Kooilaan	49	1
6	Appartement 12	4,5	Kooilaan	49	1

0	Appartement 17	7,5	Kooilaan	49	1
2	Appartement 18	7,5	Kooilaan	49	1
4	Appartement 19	7,5	Kooilaan	50	1
6	Appartement 20	7,5	Kooilaan	50	1

* de geluidswaarde L_{den} is de geluidsbelasting, incl. aftrek ex art. 110g Wgh.

Aan dit besluit worden de volgende voorwaarde verbonden:

1. voor de geluidgevoelige ruimten binnen de appartementen wordt een binnenniveau gehanteerd van 33 dB.

Aandachtspunten overige regelgeving:

- de planregels en/of de planverbeelding van de hiermee samenhangende omgevingsvergunning dienen voldoende waarborgen te bevatten tegen het overschrijden van de (hogere) waarden en het voldoen aan de voorwaarden, behorende bij dit besluit
- wellicht ten overvloede merken wij op dat wij bij de totstandkoming van dit besluit alleen aspecten hebben mogen betrekken die rechtstreeks voortvloeien uit de toepassing van de Wet geluidhinder. Aan dit besluit kunnen dan ook geen rechten worden ontleend met betrekking tot eventuele andere door de gemeente te nemen besluiten over bijvoorbeeld bouw- en bestemmingsplannen.

Namens het college van burgemeesters en wethouders van de gemeente Leiden,

Dhr. M.R. Middeldorp
Hoofd afdeling Leefmilieu

Bijlage:

Rapport "Bouwplan aan de Herensingel 27 in Leiden", 12 december 2013 kenmerk 20120449.R01a